Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 178 — Częstochowa, niedziela 16 września 1945 r. — Rok. I.

ANNAM DOMAGA SIĘ NIEPODLEGŁOŚCI

LONDYN, (Polpress). — Agencja „Associated Press“ donosi z Hanei, że premier nowoutworzonego rządu tymczasowego Hao-Min-Mil ogłosił expose, w którym domaga się niezawisłości Anamu z zastrzeżeniem specjalnych przywilejów dla Francji.

ROZWIĄZANIE AMERYKAŃSKIEJ ŚRÓDZIEMNOMORSKIEJ KWATERY GŁÓWNEJ

PARYŻ, (Polpress). — Z dniem 1 grudnia główna kwatera nad morzem Śródziemnym zostanie rozwiązana.

Głosy prasy amerykańskiej

WASZYNGTON. W związku z pobytem delegacji brytyjskiej w Stanach Zjednoczonych, która prowadzi pertraktacje na tematy gospodarcze wielki dziennik stołeczny **„Washington Post“ pisze**, iż postulaty angielskie spotkały się z całkowitym zrozumieniem miarodajnych sfer amerykańskich. Dlatego też zrozumiałe jest niezadowolenie prezydenta Trumana, który zaprzeczył kategorycznie twierdzeniom jakoby sprzeciwiał się udzieleniu pomocy Wielkiej Brytanii z powodu tego, że wkracza ona na drogę socjalizmu.

Delegacja brytyjska omawiająca w Waszyngtonie sytuację finansową Anglii może liczyć na pełne zrozumienie u rządu Stanów Zjednoczonych, gdyż stanowisko Wielkiej Brytanii jest całkowicie uzasadnione, a udzielenie większej pożyczki rządowi brytyjskiemu leży w interesie samych Stanów Zjednoczonych.

Omawiając likwidację „Lend - Lease“ dziennik **„New-York Herald Tribune“** domaga się utworzenia innego rodzaju pomocy dla Europy. Całe zasoby, jakie posiadają Stany Zjednoczone muszą być zużyte dla wygrania pokoju, tak, jak użyte były by do wygrania wojny.

„Christian Science Monitor“ stwierdza, że sytuacja finansowa Wielkiej Brytanii jest odbiciem całokształtu międzynarodowej sytuacji handlowej i gospodarczej. Od pomyślności finansowej Wielkiej Brytanii zależy również pomyślność całego powojennego świata.

Rząd Rennera zadowolony

z uchwał Komisji Kontroli w Wiedniu

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Wiednia, że w dniu wczorajszym rząd dra Rennera wydał oświadczenie, w którym wyraża uznanie dla postanowień Sojuszniczej Komisji Kontroli, która w bież. tygodniu obradowała w Schönbrunnie. — Dr Renner wyraża gotowość do prowadzenia rozmów, zmierzających do rozszerzenia rządu na szerszej płaszczyźnie. W dalszym ciągu wyraża zadowolenie z dopuszczenia 3 partyj demokratycznych do przyszłych wyborów i z uznania, jakie wyraziła Komisja Kontroli, stwierdzając, że Austria uczyniła znaczny postęp na drodze do demokracji.

Rząd austriacki stwierdza, że minimum uposażenia pracowniczego określone będzie na 150 szylingów miesięcznie.

Na marginesie obrad Sojuszniczej Komisji Kontroli komentator radia brytyjskiego Patrick Smith stwierdza, że rząd d-ra Rennera tak długo nie może być uznany przez wszystkie Narody Zjednoczone, dopóki nie będzie reprezentował wszystkich krajów, wchodzących w skład republiki Austriackiej, gdyż w obecnej chwili w rządzie mają przedstawicielstwo swoje tylko Wiedeń i Austria Dolna.

Rząd austriacki gotów jest — donosi Patrick Smith — utworzyć dwie komisje, z których jedna dostarczy dowodów przeciwko Schmidtowi, Kaltenbrunnerowi, Seys-Inquartowi i Baldurowi von Schirach, przebywającym obecnie w Norymberdze, gdzie mają być sądzeni łącznie z innymi zbrodniarzami hitlerowskimi. Druga Komisja gromadzić będzie dowody przeciwko hitlerowskim gauleiterom, którzy postawieni będą przed sądami austriackimi.

SPRAWA WYBORÓW W BUŁGARII

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Sofii, że rząd bułgarski nosi się z zamiarem dania większej wolności partiom opozycyjnym, zarówno w dziedzinie prasowej, jak też i w okresie kampanii przedwyborczej. Jednakże przywódca opozycjonistów Petkow oświadczył, że udzielone dotychczas koncesje partiom opozycyjnym nie zadawalają ich i jeżeli rząd nie pójdzie na dalsze ustępstwa, — opozycja zbojkotuje wybory.

Uchwała Rady Ministrów w sprawie Konkordatu

WARSZAWA. (Polpress). Na posiedzeniu dnia 12 września r. b. Rada Ministrów po szczegółowym omówieniu stosunków między rządem tymczasowym Jedności Narodowej R. P. a Watykanem powzięła jednomyślnie w wyniku dyskusji następującą uchwałę:

1) Zważywszy że: W roku 1940 Stolica Apostolska powierzyła za pośrednictwem Nuncjusza w Berlinie administrację diecezji chełmińskiej biskupowi gdańskiemu, niemcowi, Karolowi Marii Splettowi co było naruszeniem Konkordatu, a w szczególności artykułu 9, według którego:

„Żadna część R. P. nie będzie zależała od biskupa, którego siedziba znajdowałaby się poza granicami Państwa Polskiego“.

b) Stolica Apostolska mianowała dla arcybiskupstwa gnieźnieńsko - poznańskiego administratora apostolskiego niemca Breitingera z jurysdykcją dla niemców zamieszkałych na terenie diecezji gnieźnieńsko-poznańskiej, co było sprzeczne z interesami narodu i Państwa Polskiego, oraz stanowiło pogwałcenie artykułu 9 Konkordatu, skoro hierarchia katolicka Rzp. Polskiej nie przewiduje żadnych podziałów narodowościowych, jak tylko ze względu na obrządek:

a) Łaciński,
b) Grecko-rusiński,
c) Ormiański

Rząd polski stwierdza, że Konkordat zawarty pomiędzy R. P. a Stolicą Apostolską przestał obowiązywać w skutek zerwania go przez Stolicę Apostolską, przez akty prawne, zdziałane w okresie okupacji a sprzeczne z jego postanowieniami.

2) Zważywszy, że w przeciwieństwie do większości państw Stolica Apostolska nie uznała dotąd Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej i że w następstwie tego pomiędzy Stolicą Apostolską a Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej nie istnieją normalne stosunki dyplomatyczne, Rząd Jedności Narodowej nie przyjmuje do urzędowej wiadomości nominacji administratorów apostolskich, dokonanych przez Stolicę Apostolską dnia 15 sierpnia b. r.

3) Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej oświadcza, że tak jak dotychczas niczym nie krępował działalności Kościoła Katolickiego, podobnie i nadal zapewnia Kościołowi Katolickiemu pełną swobodę działania w ramach obowiązujących ustaw“.

Podpisanie umowy między UNRRA a Polską

WARSZAWA. — W dniu wczorajszym w sali obrad Rady Ministrów odbyła się uroczystość podpisania umowy między Rządem Polskim a UNRRĄ. W uroczystości podpisania umowy uczestniczyli ze strony polskiej premier Osóbka-Morawski, wicepremier Mikołajczyk, Minister Żeglugi i Handlu Morskiego dr Jędrychowski oraz minister Pracy i Opieki Społ. Stańczyk. Ze strony władz UNRRA obecni byli z-ca generalnego dyrektora p. Menszikow, radca prawny Schachter i inni.

Po podpisaniu umowy i złożeniu pieczęci zabrał głos dyr. Menszikow, który w krótkim przemówieniu podkreślił doniosłość podpisanego aktu w ogólnym rozwoju współpracy między UNRRA a Polską.

Po dyr. Menszikowie zabrał głos min. Jędrychowski, który w imieniu narodu polskiego wyraził głęboką wdzięczność dla Narodów Zjednoczonych za ich ofiarną pomoc niesioną narodom zrujnowanym przez wojnę.

Po uroczystości podpisania umowy Rząd podejmował uczestników uroczystości śniadaniem.

Sprawa Włoch przedmiotem obrad londyńskich

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że w piątek po południu rozpoczęły się dalsze obrady ministrów spraw zagranicznych 5 Wielkich Mocarstw. **Na porządku dziennym jest przygotowanie projektu traktatu pokojowego z Włochami. — Wiadomo, że Wielka Brytania przygotowała własny projekt, który zawiera zupełnie łagodne warunki, gdyż minister Bevin wyszedł z założenia, iż Włoch nie należy już traktować tak, jakby rządził jeszcze tam Mussolini. Również minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych James Byrnes opracował własny projekt traktatu, który podobnie jak projekt brytyjski przewiduje łagodne traktowanie Włoch. W związku z całą sprawą włoską powołani będą do Londynu dla zasięgnięcia opinii sąsiedzi Włoch zarówno w Europie, jak w koloniach. Zaproszenie otrzymają: Jugosławia, Grecja, Egipt i Abisynia.**

LONDYN. — W dniu wczorajszym Rada Ministrów Spraw Zagranicznych kontynuowała swoje obrady. Na posiedzeniu przedpołudniowym przewodniczył naradom minister Chin dr Wang, po południu przewodnictwo objął amerykański sekretarz stanu J. Byrnes. W dniu dzisiejszym rozmowy zostaną podjęte o godz. 3-ej po południu.

Na poniedziałek 17 b.m. zostali zaproszeni do Londynu przedstawiciele Jugosławii, Włoch oraz krajów korony Brytyjskiej, a więc Kanady, Australii, Nowej Zelandii, Unii Południowo-Afrykańskiej i Indii, celem wypowiedzenia swego zdania w sprawie traktatu pokojowego z Włochami i w sprawie sporu granicznego jugosłowiańsko-włoskiego. Rada Ministrów postanowiła ponadto utworzyć wspólny sekretariat, który zająłby się techniczną stroną obrad. Sekretarzem generalnym został mianowany dr Norman Brooke.

W związku z pobytem w Londynie sekretarza Byrnesa do Londynu przybyło 13-u ambasadorów i posłów amerykańskich z różnych stolic europejskich.

STRAJKI W STANACH ZJEDN.

WASZYNGTON. (Polpress). — W Stanach Zjednoczonych szerzy się fala strajków. Według danych oficjalnych, porzuciło pracę 132 tysiące robotników.

Okupacja Japonii potrwa 12 miesięcy

WASZYNGTON. — Dowódca 8-ej armii amerykańskiej gen. Eichelberg oświadczył, że wojska sojusznicze wycofają się z terenu Japonii prawdopodobnie po upływie 12 miesięcy.

Z Kwatery Głównej gen. Mac Arthura donoszą o kapitulacji dwóch dalszych armii japońskich. Chodzi tu mianowicie o 29 armię okupującą Malaje i 18-ą armię na Nowej Gwinei.

Z Tokio donoszą, że jeden z ministrów gabinetu Tojo Kunihiko Hashidi popełnił samobójstwo zażywszy trucizny. Hashidi znajdował się na 7-mym miejscu listy przestępców wojennych.

Rozkazem gen. Mac Arthura została zawieszona działalność japońskiej agencji Domei.

DALSZE SAMOBÓJSTWA MINISTRÓW JAPOŃSKICH

WASZYNGTON. — W dniu wczorajszym popełnił w Tokio samobójstwo Hishahiko Kosijumi, minister opieki społecznej w gabinecie Tojo w roku 1941. Kosijumi wiedział, że ma być tego dnia aresztowany przez władze amerykańskie.

Równocześnie pozbawił się życia wystrzałem w serce członek sztabu generalnego Haszimoto. Haszimoto popełnił samobójstwo w gmachu japońskiego sztabu generalnego.

Według informacyj nadchodzących z Tokio rząd japoński zobowiązał się dostarczyć władzom amerykańskim wszystkich tych obywateli japońskich, którzy mają być przesłuchani w związku z aresztowaniami przestępców wojennych.

Japońscy rzeczoznawcy gospodarczy stwierdzają obecnie, że Japonia przegrała wojnę znacznie wcześniej, niż użyta została przez aliantów bomba atomowa.

Gubernator japoński w Korei został w dniu wczorajszym usunięty ze swego stanowiska przez generała Hodgesa.

NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW W JAPONII

WARSZAWA (Polpress). Agencja „Domei“ donosi, że nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów, odbyło się w rezydencji premiera w obecności wszystkich członków rządu. Na posiedzeniu omówiono sprawę utworzenia centralnego biura łączności, które będzie pośredniczyło między Kwaterą Główną Mac Arthura a rządem Japonii.

Depesza marsz. Czang-Kai-Szeka do Prezydenta Bieruta

WARSZAWA. — Prezydent K. R. N. Bolesław Bierut otrzymał od generalissimusa Czang-Kai-Szeka depeszę następującej treści:

„W imieniu rządu i narodu chińskiego dziękuję Panu, Panie Prezydencie, za przesłane życzenia z powodu bezwarunkowej kapitulacji Japonii.

Przesyłam życzenia szczęścia i powodzenia narodowi polskiemu, który wyróżnił się swą bohaterską postawą przez lata walki z faszystowskim najeźdźcą“.

FRANCO PRZYJĄŁ POSTANOWIENIA W SPRAWIE TANGERU

LONDYN. — Francuska Agencja Prasowa donosi z Madrytu, że generał Franco postanowił przyjąć postanowienia mocarstw w sprawie Tangeru. Jednakże Hiszpania wysuwa w związku z tym kilka zastrzeżeń.

WOJSKA HISZPAŃSKIE OPUSZCZAJĄ TANGER

LONDYN. (Polpress). Agencja Reutera donosi, że wojska hiszpańskie wycofują się z Tangeru.

Z miarodajnych kół hiszpańskich donoszą, że 2 bataliony tubylcze pozostaną w Tangerze i oddane zostaną pod rozkazy Kalifa. Międzynarodowa Komisja Kontrolna przybędzie do Tangeru w dniu 25 września.

DELEGACI KOŚCIOŁA U PREMIERA ATTLEE

LONDYN, (BBC). — W dniu wczorajszym zgłosiła się do premiera Attlee i ministra Noela Beckera delegacja brytyjskich kościołów, na czele której stali arcybiskup Yorku i Westminsteru. Delegaci interweniowali w sprawie losu niemieckich uchodźców, jednakże premier Attlee oświadczył, że rząd brytyjski nie może w żadnym razie być odpowiedzialny za to, co dzieje się z niemcami, którzy usuwani są z granic suwerennych państw.

PREMIER RUMUNII WYJECHAŁ z MOSKWY

MOSKWA, (Polpres). — W dniu 13 września opuścił Moskwę premier Rumunii Piotr Groza, wraz z towarzyszącymi mu członkami rządu rumuńskiego.

Przed wyjazdem premier Groza ogłosił oświadczenie, w którym podkreślił, że wyniki narad odbytych w Moskwie przyczynią się do pogłębienia stosunków radziecko - rumuńskich.

NOTA EGIPSKA DO RZĄDU BRYTYJSKIEGO

LONDYN, (Polpress). — Agencja „United Press“ donosi, że Egipt wystosował do rządu brytyjskiego notę, w której domaga się zagwarantowania praw egipskich w Sudanie i Erytrei. Nadto proponują egipcjanie urządzenie plebiscytu w Libii, celem umożliwienia Libyjczykom decydowania o własnym losie.

Jak to było w obozie w Ravensbrück

Bywają lata, które, wbrew wszelkiej logice, mają więcej niż 365 dni, więcej niż 12 miesięcy. Lata przeżyte w obozach. Dni długie jak miesiące, miesiące jak lata.

Takie dni przebyłam w obozie w Ravensbrück. A jak to było?

Schneiderei I. Wielka, piękna sala fabryczna. Sześćset kobiet wzdłuż ustawionych rzędami maszyn do szycia, wzdłuż stołów lub żelazek elektrycznych. Praca w szwalni — najodpowiedniejsza, najlepsza dla kobiet praca. SS-mańskie płaszcze, spodnie wojskowe, umundurowanie służbowe dla „aussierek", pasiaki. Pierwsza maszyna otrzymuje mundur SS-mański skrojony tylko, ostatnia oddaje gotowy. Pierwsza rozpoczyna szycie spodni, ostatnia oddaje gotowe. Dziesięć, jedenaście godzin pracy — 180 — 190 SS-mańskich płaszczy, — pensum, które staje się udręką naszych dni, męką naszych nocy. Prędzej, prędzej. Mdleją osłabione ręce, czarne kręgi wirują przed oczyma, pot spływa z udręczonych twarzy. Noc. Zamknięte, zaciemnione szczelnie okna. Piekło. Ani chwili odpoczynku, bo „urośnie" za tobą „góra", której się nie pozbędziesz, bo czeka już na ciebie następna maszyna. Pensum — to rzecz święta, pensum musi być wykonane.

Stare, zniszczone maszyny często się psują. Naprawa trwa czasem dwie, trzy godziny. Kobiety często chorują. Przychodzą chore. To nic nie znaczy. Głód skręca kiszki, nareszcie „zulaga". Kromka chleba i plasterek końskiej kiełbasy lub odrobina margaryny. Tak mało, a tak wiele dla kurczących się z głodu kiszek. Pracować, pracować, nie wolno przerywać pracy w czasie posiłku.

Fastrygowaczki. Dziesięć, jedenaście godzin w pozycji stojącej, z tułowiem pochylonym nad stołem. Straszny ból pleców. Szaleńcze tempo. A po pracy „bolą wszystkie nogi, a tych nóg mam milion".

Parowa prasowalnia. 450 — 500 spodni w ciągu nocy, dnia. Upał. W kłębach gorącej pary z trudem pracuje udręczone serce.

Nasi „opiekunowie". Binder. Gruby, apoplektyczny kark, krępy tułów, twarz rzeźnika. Twarde, ślepe razy boksera. Krzywo przyszyty szew, za słabo przyszyty guzik — Binder szaleje... Głucha cisza, przerażone milczenie. Tylko odgłos tępych okrutnych razów przy akompaniamencie wyzwisk, klątw, obelg.

„Siwy". Trupia, blada czaszka. Maska okrucieństwa bez granic. Twarz, na której nigdy nie gości uśmiech, na której uśmiech każdy przeradza się w grymas. Trupia twarz — ręce kata oprawcy. Ręce to mało — w Schneiderei. Nie brak i stołków, pasków, wody, którą można ocucić „udające" omdlenie ofiary.

„Meierek". Suchy, drobny krawczyk z małego miasteczka. Centymetr sięgający po kolana, duże krawieckie nożyce w kieszeni granatowego, roboczego fartucha. Jedyny człowiek wśród naszych „opiekunów"; „Uwaga — Binder"!

Zange. Wielka, silna kobieta. Germańska kobieta z pięknie ilustrowanych nazistowskich pism. Postrach kobiet z Schneiderei I. Zna się na robocie. W lot wykryje każdy błąd, dostrzeże najdrobniejszą usterkę. Ciężkie krawieckie nożyce to celna broń w rękach nowoczesnej kobiety. Czy można zapomnieć stuk ciężkich nożyc krawieckich na głowie?

Co najdostojniejsi, Graff, Opitz. Eleganckie mundury, bydlęce, surowe twarze. Wizytacja. Idą. Westchnienie ulgi. Przeszli. Dzisiaj „główny atak" na spodnie. Głuche uderzenia pięści, świszczący dźwięk opadającego raz po raz paska.

Nasi opiekunowie. Wszystko widzą, wszystko słyszą. Pensum to rzecz święta, pensum musi być wykonane. A jeśli nie — odebranie „zulagi", karny apel przez dwie, trzy godziny, pozbawienie obiadu w niedziele, meldunek.

Tydzień noce, tydzień dnie. Ostatnie trzy miesiące przed zakończeniem wojny bez przerwy noce. Początek pracy o godzinie 10-tej wieczorem. Prędko, prędko. Nie wolno się spóźniać. Palą oczy. Zmęczone, senne kobiety z trudem zwlekają się z prycz. Jak to będzie dzisiaj? Która maszyna stanie, ile będzie „nowych"? W jakim humorze Binder, Zange, „Siwy"? Jakby to dobrze było aby już było rano! Syrena — sygnał zakończenia pracy. Teraz sprzątanie, zamiatanie. Prędko, prędko, bo zaraz zgaśnie światło. Jakże niedbale sprzątnięte! Czyście nigdy nie sprzątały waszych mieszkań? Przecież tu koło maszyny leży igła do szycia, czyż jej nie zauważyła? Nareszcie koniec. Teraz tylko apel, a potem spać. Równo, po żołniersku ustawione szeregi kobiet. Setki, tysiące milczących cichych kobiet. Naokoło piękny, sosnowy las, gdzie z daleka dochodzi szczekanie psa, nad nami — niezapomniane ravensbrückie niebo.

Maryla Trzcińska.

Oficjalne koła brytyjskie o oświadczeniu gen. de Gaulle'a

LONDYN (Polpress). Jak donosi agencja Reutera, oficjalne koła londyńskie z zadowoleniem stwierdziły przyjazny ton wywiadu generała de Gaulle względem Wielkiej Brytanii. Podkreślają tu, że bliskie stosunki pomiędzy Francją i Wielką Brytanią pozostają życzeniem polityki angielskiej. Konflikt w sprawie Syrii i Libanu uważany jest za ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem, jakie kryje w sobie niezgoda pomiędzy obydwoma krajami. Propozycje generała de Gaulle'a odnośnie Zagłębia Ruhry i dorzecza Renu spotkały się w Wielkiej Brytanii ze zrozumieniem i są obecnie przedmiotem badań.

PARYŻ (Polpress). — Francuski minister spraw zagranicznych Bidault, po przybyciu do Londynu, złożył oświadczenie przedstawicielom prasy francuskiej w Londynie, w którym stwierdził, że Europa tworzy jedną całość i nie powinna być podzielona na strefy. W żadnym razie nie należy dopuścić do opracowania systemu prowadzącego do podziału Europy. Rada Ministrów Spraw Zagranicznych nie będzie rozpatrywała sprawy Niemiec, chociaż sprawa ta żywo interesuje Francję, która nie była reprezentowana w Poczdamie. Byłoby pożądanym, aby sprawa ta została rozpatrzona i wspólnie zadecydowana. Pierwszym zadaniem Rady Ministrów Spraw Zagranicznych jest przygotowanie traktatu pokojowego z Włochami.

PRZEDSTAWICIEL KONFEDERACJI PRACY O WYBORACH WE FRANCJI

LONDYN (Polpress). — Sekretarz generalny francuskiej Powszechnej Konfederacji Pracy (Confederation Generale du Travail CGT), Leon Jouhaux wygłosił przemówienie na kongresie angielskich związków zawodowych w Blackpool, w którym oświadczył, iż społeczeństwo brytyjskie dało wyraz swojej dojrzałości politycznej, głosując za Partią Pracy. **Jouhaux spodziewa się, że naród francuski pójdzie za przykładem Wielkiej Brytanii i powoła do władzy rząd socjalistyczny.**

Międzynarodowa konferencja spółdzielcza w Londynie

LONDYN (Polpress). W dniu wczorajszym rozpoczęła się w Londynie międzynarodowa konferencja spółdzielcza. Na konferencji reprezentowane są organizacje spółdzielcze 10 krajów. Konferencja obecna jest pierwszą międzynarodową konferencją spółdzielczą od roku 1937.

Delegacja amerykańska, pod przewodnictwem Howarda Cowdena, przedstawiła plan zorganizowania międzynarodowej spółdzielczej organizacji handlu naftą. Poza amerykańskim planem naftowym przedmiotem obrad konferencji będzie również sprawa wzmocnienia i rozszerzenia ruchu spółdzielczego oraz sprawy pomocy w odbudowie ruchu spółdzielczego na kontynencie. Ustanowiono fundusz spółdzielczy dla odbudowy spółdzielni w krajach dotkniętych przez wojnę.

BEZROBOCIE W AMERYCE

NOWY JORK (Polpress). — Biuro statystyczne ministerstwa pracy komunikuje, że dotychczas utraciło pracę, w związku z zakończeniem działań wojennych. 1.600.000 robotników.

PRZED UPAŃSTWOWIENIEM CIĘŻKIEGO PRZEMYSŁU W CZECHOSŁOWACJI

PRAGA. — Rząd czechosłowacki przedłożył prezydentowi Beneszowi do podpisu wniosek na mocy którego upaństwowieniu ulegną kopalnie węgla, elektrownie, gazownie, zakłady przemysłu zbrojeniowego, fabryki chemiczne, stalownie i huty żelaza.

UNRRA ZAKUPIŁA OBUWIE WOJSKOWE

WASZYNGTON, (Polpress. — Naczelny dyrektor UNRRA, Herbert Lehmann oświadczył, że UNRRA zakupiła większą partię obuwia ze składów wojskowych Stanów Zjednoczonych. Pierwsza partia, składająca się z 1 miliona par, została już wysłana do Europy. Następny transport — półtora miliona par będzie wysłany w końcu listopada.

STAFFORD CRIPPS O ROLI GOSPODARCZEJ ANGLII

Londyn (Polpress). — Minister handlu sir Stafford Cripps, przemawiając na zebraniu członków Izby Przemysłowo-Handlowej oświadczył, **że jeżeli Anglia nie odzyska straconych rynków zbytu, to niewątpliwie spadnie wkrótce do roli drugorzędnego mocarstwa.** Minister Cripps zaznaczył, że w celu usprawnienia produkcji przemysłowej powinny być stworzone rady, składające się z przedstawicieli pracowników, pracodawców i delegatów rządu dla rozstrzygnięcia kwestii wzmożenia produkcji oraz problemów eksportowych.

JOSEPH DARNAND STANIE WKRÓTCE PRZED SĄDEM

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Paryża, że słynny kollaboracjonista francuski Joseph Darnand, oskarżony będzie również o werbowanie ochotników do oddziałów SS, sformowanych dla walki przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

W dniu wczorajszym skazanych zostało na karę śmierci 11 urzędników rządu Vichy, którzy oskarżeni byli o spowodowanie śmierci 17 patriotów francuskich.

EKSPORT POLSKIEGO WĘGLA DO SZWECJI

SZTOKHOLM (Polpress). — Dziennik „Ekspressen" drukuje wiadomości o imporcie węgla z Polski p. t. „Jaśniejsza sytuacja — wkrótce przybędzie 50 okrętów".

„W ciągu długiego okresu — pisze „Ekspressen" — nasz import węgla z Polski był niewystarczający, ale w ostatnich dniach sytuacja wyjaśniła się. Do obecnej chwili do portów szwedzkich przybyło 35. — 40.000 ton polskiego węgla i koksu. Liczby te są niewielkie, ponieważ nasz dzienny import stanowi 25.000 ton. Ostatnie 3 tygodnie były bardzo ciężkie dla okrętów szwedzkich, oczekujących w polskich portach możności otrzymania ładunku. Obecnie sytuacja poprawiła się. Jest nadzieja, że połowa okrętów szwedzkich, znajdujących się obecnie w portach polskich, otrzyma ładunki i popłynie do portów szwedzkich jeszcze przed końcem tygodnia."

Boże ukarz, czy Boże... nagródź Anglię!?

Radio angielskie, a zwłaszcza audycje tego radia w języku niemieckim przynoszą codziennie bogaty materiał informacyjny dotyczący aktów szczególnej opieki angielskiej nad niemcami, opieki przejawiającej się zarówno w skrajnych wyrokach sądowych, w zarządzeniach zabezpieczających, jak i w szeregu rozlicznych imprez o charakterze dobroczynnym, towarzyskim itp.

Dla zestawienia przypomnijmy sobie wydawnictwa niemieckie w kilku językach rozrzucane gęsto po krajach okupowanych, które to wydawnictwa oparte na znanych nam dobrze „podstawach naukowych" szkalowały w sposób niedwuznaczny a wysoce nieprzystojny Anglię, Anglików, angielską moralność i angielskie metody polityczne. Przypomnijmy sobie, jak to „świętym oburzeniem" przejęci niemcy wytykali „obłudnej" Anglii odwieczne instynkty zaborcze, nieliczenie się z niczym, co pozostawałoby w sprzeczności z angielską racją stanu, niezasłużony dobrobyt powstały na podłożu wyzysku i ucisku ludów kolorowych i na tym rozległym tle odmalowali piórem złośliwym a wymownym zbrodnie, jakimi rzekomo ma być obciążone sumienie angielskie. Przywołajmy przed oczy setki wymyślnych karykatur, dowcipów, wierszyków, ośmieszających ze zjadliwością niepraktykowaną i niegodną luminarzy angielskich, uderzających w tak pieczołowicie konserwowany przez Anglików majestat królewski, ukazujących niziny i poniżenie w jakich ten majestat znajdzie się z chwilą, gdy niemcy „zasłużenie" wygrają wojnę! Że to proroctwa niemieckich pismaków i „zawodowo" popierających Hitlera malarzy, w razie gdyby... zamieniłyby się w rzeczywistość, o tym z własnego doświadczenia moglibyśmy bardzo wiele powiedzieć!

Prawda, że dziwne? — zwłaszcza jeśli zważy się nad wyraz czułą miłość własną Anglików.

Wyglądałoby, że usiłują na gwałt wybielić się w oczach niemieckich! Zaprzeczyć zarzucanej im zbrodniczości występami w roli biblijnych sprawiedliwych, dobroczyńców płacących za policzek... ciastkami i czekoladą, jakimi fetują młode pokolenie szkalujących.

Dwukrotnie w wieku bieżącym niemcy wołali „Boże ukarz Anglię!" Czyżby Anglia spodziewała się w wyniku swej tak przytłaczająco jednostronnej sprawiedliwości i humanitaryzmu, zmiany czasownika w czołowym do niedawna sloganie niemieckim? Czyżby spodziewała się, że maluczko, a brzmieć on będzie „Boże... nagródź Anglię!"? I czy w przypuszczeniach swoich policzyła się z faktem, że pobożne życzenia niemieckie lubią sprawdzać się odwrotnie?

S. Z.

Przegląd prasy

Proces w Paderborn

Proces w Paderborn i niefortunny wyrok sądu angielskiego odbił się szerokim echem na łamach prasy polskiej.

„Dziennik Zachodni" z dnia 13 b. m. pisze:

„Sześć milionów Polaków straciło życie w tej krwawej wojnie, za którą cała wina spada na naród niemiecki i jego zwyrodniałych przywódców. Społeczeństwo polskie czeka na sąd nad narodem niemieckim, a tymczasem żadnemu niemcowi włos z głowy nie spadł. Natomiast sady angielskie pośpiesznie ferują wyroki na obywateli polskich żyjących w rozpaczliwej sytuacji... Ludzie ci chorują z tęsknoty za domem, pragną wrócić do Polski i nie chcą już czekać...".

„Głos Ludu" omawiając również rozpaczliwe położenie Polaków w Niemczech pisze:

„Żądamy przyśpieszenia powrotu Polaków z angielskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Żądamy przekazania oskarżonych z Paderbornu władzom polskim, które potrafią ich skierować na drogę uczciwej pracy, na drogę służby naszej Ojczyźnie".

„Życie Warszawy" omawia ten sam temat:

„Warszawa i kraj cały przeżywa do głębi losy tych nieszczęśliwych, których nie zdążyli dobić niemcy, którzy uszli otchłaniom pieców krematoryjnych...".

Synowie dumnego Albionu nie przeżyli nawet drobnej części tego, co było udziałem Polaków. Ich żony i córki nie trafiały do obozów koncentracyjnych, by tam stać się królikami doświadczalnymi".

„Kurier Codzienny" z oburzeniem omawia wyrok skazujący:

„Wyrok, który zapadł w Paderborn zdumiewa i przeraża... Wyrok w obcym mieście na polskich obywateli nie kończy dla nas sprawy. Sądzić obywateli polskich powinien sąd polski... Opinia polska tym bardziej jest wzburzona, że docierają do niej głosy pewnych kół angielskich okazujących przesadne współczucie dla wczorajszych katów i oprawców, a niechęć do sprzymierzeńców polskich, choć tak bardzo ich chwality za bohaterskie przelewanie krwi na frontach Afryki, Francji, Holandii, Włoch w obronie Londynu".

(b. s.)

PROCES PRZECIWKO ZDRAJCY HOLENDERSKIEMU

LONDYN (Polpress). W Hadze rozpoczął się przed sądem specjalnym proces przeciwko hitlerowcowi holenderskiemu Blokzijlowi. Blokzijl wstąpił do holenderskiej partii narodowo-socjalistycznej w roku 1934. Po okupacji Holandii przez wojska niemieckie został on kierownikiem radiowej propagandy hitlerowskiej. Grozi mu kara śmierci za zdradę stanu.

Zdrajcy narodu zawisną na szubienicy

WARSZAWA. — Prezydent Krajowej Rady Narodowej nie skorzystał z przysługującego mu prawa łaski w stosunku do niżej wymienionych zbrodniarzy faszystowsko - hitlerowskich, skazanych wyrokami Specjalnych Sądów Karnych w kraju na karę śmierci, za współpracę z okupantem i znęcanie się nad Polakami.

Straceni zostaną:

Alfred Abracham, mieszkaniec Łodzi, volksdeutsch, członek volksbundu i selbstschutzu, Wilhelm Maschler, mieszkaniec miasta Łodzi, volksdeutsch, członek selbstschutzu, a następnie sonderdienstu; Gustaw Hausmann, mieszkaniec miasta Łodzi, volksdeutsch, żandarm niemiecki. Mieczysław Tajchman, mieszkaniec miasta Częstochowy, volksdeutsch, członek S. A. strażnik werkschutzu w fabryce „Hasag" w Częstochowie. Stefan Ogiński, mieszkaniec miasta Łodzi Polak, z zawodu szofer.

MĄCICIELE WODY

NEW YORK, (Polpress). — Prasa kanadyjska w ostrych słowach potępia plany gen. Andersa, osiedlenia w Kanadzie pierwszej grupy Polaków. Dzienniki podkreślają, że gen. Anders stara się stworzyć dla jak największej ilości Polaków możliwości życia w Kanadzie, aby w ten sposób wstrzymać ich od powrotu do kraju. „Toronto Star" w artykule p. t. „Mąciciele wody" przypomina, że gen. Anders mógłby plany swe uzależnić jedynie od zgody parlamentu kanadyjskiego. Pismo przestrzega rząd kanadyjski przed utworzeniem w Kanadzie gniazda faszystów polskich. Nadto grozi Kanadzie bezrobocie, gdyż w najbliższym czasie nastąpi demobilizacja 70.000 żołnierzy.

Fabryki kanadyjskie, które traciły zamówienia wojenne zaczęły masowo zwalniać swych pracowników. Nic więc dziwnego, że społeczeństwo z obawą spogląda w przyszłość, licząc się z klęską bezrobocia. Rzecz jasna, że w tych warunkach nie ma widoków na miejsce dla imigracji nowego elementu do Kanady.

KRONIKA

Do b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej

Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej Zarząd Powiatowy w Częstochowie zawiadamia, że rejestracja b. uczestników konspiracji rozpoczyna się z dniem dzisiejszym i trwać będzie do dnia 31.10. 1945 r. w tymczasowej siedzibie Zarządu Związku b. Partyzantów przy ul. Aleja Najśw. Maryi Panny Nr.. 55, I piętro w lokalu Stronnictwa Demokratycznego, codziennie w godzinach od 10 do 16, telefon 14-97.

Jednocześnie Zarząd Związku przystępuje do rejestracji rodzin po zamordowanych uczestnikach walki konspiracyjnej z najeźdźcą hitlerowskim.

Walne zebranie P. P. R. Śródmieście

Dnia 16.IX b r. o godz. 10 w pierwszym terminie, o 10.30 w drugim odbędzie się ogólne zebranie członków P. P. R. Dzielnica Śródmieście.

Obecność obowiązkowa.

Publiczne Zebranie Stronnictwa Demokratycznego

Dnia 16 września b. r. o godz. 12.30 w sali Kameralnej Teatru Miejskiego odbędzie się publiczne zebranie członków i sympatyków Stronnictwa Demokratycznego.

Referaty wygłoszą:

Wiceprezydent Kapalski Damazy na temat „Demokracja i Pseudodemokracja“ oraz ob. Zagórski Józef, poseł na Sejm Ustawodawczy Ziemi Częstochowskiej, na temat „Chwila obecna“. Wejście bezpłatne.

Komunikat Komisji Przesiedleńczej przy Izbie Przemysłowo Handlowej

Wobec dużego zainteresowania akcją przesiedleńczą przemysłu i handlu organizowaną przez Izbę Przemysłowo-Handlową, Komisja Przesiedleńcza zawiadamia, że przemysłowcy i kupcy pragnący osiedlić się na stałe w Wałbrzychu lub Ząbkowicach winni w Izbie Przemysłowo-Handlowej wypełnić wniosek o udzielenie zaświadczenia o kwalifikacjach zawodowych, załączając dowody uzdolnienia (świadectwa szkolne, karta rejestr. itp:). Osoby zamiejscowe muszą poza tym dołączyć zaświadczenia 2 poważnych przedstawicieli społeczeństwa ze swego miejsca zamieszkania poświadczone przez gminę.

Na podstawie przedstawionych dokumentów lub po zasięgnięciu opinii, Komisja wydaje zaświadczenie o kwalifikacjach zawodowych i skierowanie do osób współdziałających z Izbą Prz.-Handl. na terenie Wałbrzycha i Ząbkowic. Posiedzenia Komisji odbywają się w poniedziałki, środy i piątki. Wnioski przyjmuje biuro Izby Prz.-Handl. codziennie w godzinach urzędowych.

Uwaga, Plastycy!

Zarząd P. A. P. w Częstochowie powiadamia, że we wtorek 18.IX-45 r. o godz. 17 w lokalu szkoły przy ul. Wilsona 2/8, II p., m. 22 — odbędzie się Walne Zebranie. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Zjazd Automobilistów

Wojew. Urząd Samochodowy w Kielcach zawiadamia, że zwołuje się Ogólny Zjazd Automobilistów R. P. na dzień 22 i 23 września w Warszawie na godz. 10 rano (Plac Narutowicza 5).

Zbiórka książek do Centralnej Biblioteki Ligi Morskiej w Warszawie

Reaktywowana do życia Centralna Biblioteka Ligi Morskiej przedstawia się obecnie bardzo biednie. Z dwudziestu kilku tysięcy tomów pozostało zaledwie kilka tysięcy. Biblioteka nie posiada żadnych pomocy naukowych jak: encyklopedii, słowników, atlasów, nie posiada nawet kompletu wydawnictw Ligi Morskiej, ani kompletu „Morza“ i innych czasopism L. M.

Dlatego Zarząd Obwodu Ligi Morskiej w Częstochowie zwraca się z gorącym apelem do czytelników o składanie książek, treścią nadających się do Biblioteki Morskiej, więc: rzeczy tyczących się naszych praw do Pomorza, a także jego etnografii, znawstwa Kaszubów, rybactwa, następnie nawigacji, budowy statków, handlu morskiego, importu, eksportu, żeglarstwa, dziejów naszej emigracji, podróżnictwa i t. p. Przyjmuje się także pojedyńcze numery „Morza“ i innych czasopism Ligi Morskiej.

Każda ofiarowana rzecz będzie chętnie przyjęta i w Księdze Wpływów Bibliotecznych zapisana z zaznaczeniem czyim jest darem.

Ofiarowane książki i czasopisma należy składać w Biurze Zarządu Obwodu Ligi Morskiej w Częstochowie, Aleja 42, I p. w godzinach od 10-ej do 13-ej i od 17-ej do 19-ej.

Nabożeństwo żałobne w Synagodze

W poniedziałek, dn. 17 b. m. o godz. 11.30 odbędzie się w gmachu Żydowskiego Zrzeszenia Religijnego przy ul. Garibaldiego 18 nabożeństwo żałobne z intencji 3-ej rocznicy akcji likwidacyjnej ghetta częstochowskiego.

Matury w terminie jesiennym

Przewodniczący Międzyszkolnej Komisji Porozumiewawczej komunikuje, iż egzaminy dojrzałości dla tych, którzy matur nie zdali w terminie wiosennym lub letnim, i dla eksternistów, rozpoczną się dnia 20 września. Zgłoszenia należy kierować najpóźniej do 18 b. m. do kancelarii szkół w których abiturienci pobierali naukę. Eksterniści zgłaszają się w Państwowym Liceum i Gimnazjum im. H. Sienkiewicza, ul. Jasnogórska 6/8 i przy zgłoszeniu składają 1) podanie do Kuratorium Okr. Szkolnego Kiel. w Kielcach, z prośbą o dopuszczenie do egzaminu maturalnego, 2) życiorys, 3) metrykę, 4) ostatnie świadectwo szkolne, 5) świadectwo o nienagannym prowadzeniu się, 6) spis lektur z języka polskiego oraz, jeśli petent składa maturę humanistyczną spis lektur z języka obcego nowożytnego.

Ogłoszenie dotyczy zarówno matur licealnych, jak również t. zw. matur małych z ukończenia 4 klas gimnazjalnych.

Ze Szkoły Sztuk Pięknych

Szkoła Sztuk Pięknych w Częstochowie, ul. Wilsona 2/8, m. 22 róg Najśw. Maryi Panny nr. 14, m. 11, przyjmuje zapisy do 1 października b. r. na semestry I i II, obejmujące: rysunek, malarstwo, rzeźbę, architekturę wnętrz., perspektywę, kompozycję brył i płaszczyzn, liternictwo, anatomię.

Uwaga! Powstają kursy dokształcające

Kierownictwo Publicznej Szkoły Powszechnej Nr. 4, przy ulicy Kiedrzyńskiej 15, przyjmuje codziennie w godz. od 10-12; zapisy kandydatów na kursy dokształcające w zakresie szkoły powszechnej.

Kursy dla analfabetów

Inspektor Szkolny w Częstochowie organizuje począwszy od dnia 20 września 1945 r. kursy dla analfabetów spoza wieku szkolnego. Zgłoszenia przyjmuje Kierownictwo Kursów przy Szkole Powszechnej Nr. 6, Przemysłowa 10, w godzinach od 8 — 10 codziennie.

Sprawozdanie z działalności Komitetu Przyjaciół Rodzin Milicji Obywatelskiej

Z przydziału UNRRY przypadło na każdą rodzinę M. O. po 2 kg. śliwek 2 kg. konserw rybnych, 1 kg. słoniny i dla dzieci do lat 12 — ½ kg. mleka skondensowanego. Należność za te artykuły wyniosła kwotę zł. 63.083,40 plus koszta sprowadzenia tych artykułów z Radomia zł. 9.446.70. Koszta ogólne zł. 72.530.10

Kwotę tę pokrył całkowicie Komitet z własnych funduszów, osiągniętych ze składek i wpisowego od poszczególnych obywateli i Instytucji, miasta i powiatu. Osiągnięcie powyższej kwoty jest wynikiem ofiarności i zrozumienia obywateli dla potrzeb rodzin M. O.

Komitet ma przed sobą wiele zadań, z których będzie mógł się wywiązać przy współudziale Społeczeństwa, przeto apeluje o popieranie pracy Komitetu przez zapisywanie się na członków i regularne opłacanie składek.

Poświęcenie sztandaru Stow. Zakł. Gastron.

Dnia 16.9.45 r. odbędzie się poświęcenie sztandaru Stowarzyszenia Zakładów Gastronomicznych.

Program: godz. 10 zbiórka zaproszonych gości i członków Stowarzyszenia przy ul. N. M. P. 33. godz. 11 wymarsz do katedry ze sztandarami. godz. 11.30 Uroczysta Msza św. i poświęcenie sztandaru.

Po mszy św. w sali Straży Ogniowej odbędzie się wbijanie gwoździ pamiątkowych.

Dzisiaj zabawa w Literackiej

Pamiętaj, że dzisiaj spotykamy się na zabawie w Kawiarni Literackiej. Do tańca przygrywać będzie znakomity zespół jazzowy „Da Capo“ pod dyr. M. Raczyńskiego. Początek o godz. 22-giej. Wstęp 30 zł. Zaproszenia jeszcze można dostać w dyr. Kawiarni. Bufet obficie zaopatrzony. Doskonała kuchnia, wyborne napoje. Ceny umiarkowane.

Wielka Zabawa Taneczna w Pow. Radzie Zw. Zawodowych

Pow. Rada Zw. Zaw. urządza w sobotę, dnia 15 września 1945 roku, Wielką Zabawę Taneczną w sali własnej (2-ga Aleja Nr. 43). Przygrywać będzie doborowa orkiestra. Wstęp 30 zł. Bufet obficie zaopatrzony. Ceny niskie.

Zabawa ogrodowa

Pod protektoratem Miejskiej Rady Narodowej w Częstochowie w niedzielę, dnia 16 września odbędzie się Zabawa Ogrodowa na cele społeczno-kulturalne. Moc miłych niespodzianek. Loteria fantowa — każdy los wygrywa. Koła zręczności, — Tańce. — Koncert orkiestry i wiele, wiele atrakcji. Początek o godzinie 2 po poł.

Dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 16 września b. r. dyżurują następujący lekarze:

Internista — dr. Fenske Ferdynand—Kościelna 101, chirurg — Słowik Z. — Dąbrowskiego 17, ginekolog — Hall A — Okrzei 23, laryngolog — Bielunas Jan — II Aleja 33, okulista — Szaad A. — I Aleja 5, dentysta — Płomiński T. — Al. Wolności 26.

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od dnia 10 do 16 września br. dyżurują następujące apteki: S. Meistra, Al. Wolności 23; L. Zielińskiego, Rynek Narutowicza i J. Rupprechta, Narutowicza 170.

Z życia kulturalnego

Premiera w Teatrach Miejskich

W sobotę, dn. 15 b. m. Dyrekcja Teatrów Miejskich występuje z premierą głośnej, ciekawej sztuki Wilhelma Wernera p. t. „Ludzie na krze“. Świetna ta sztuka, znana u nas w Polsce z kreacji ś. p. Stefana Jaracza porusza najżywotniejsze problemy społeczne tuż sprzed wojny i ukazuje w szeregu pełnych napięcia dramatycznego scen, starcie dwóch pokoleń, rodziców i dzieci w ich pojęciach i zapatrywaniach na życie. Znakomitą rolę prof. Junka odtwarza u nas doskonały aktor Bolesław Orliński. Pozostałe role grają: Lidia Korwin, Stanisława Łopuszańska, Blanka Orszańska, Eugeniusz Dobrowolski, Roman Cirin, Mieczysław Mieczyński, Edmund Płoński, Zdzisław Salaburski, Wacław Zwoliński. Reżyseruje główny reżyser naszych Teatrów Artur Kwiatkowski. Dekoracje Wł. Wagnera.

Powtórzenie premiery w niedzielę 16 b. m. o godz. 16-ej i 19-ej. (dwa przedstawienia).

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia I aktu.

Koncert prof. S. Nawrockiego odbędzie się za tydzień

Z powodu niedyspozycji jednego z artystów, mających wziąć udział w zapowiedzianym na sobotę dnia 15 b. m. koncercie prof. Stanisława Nawrockiego, koncert ten zostaje przeniesiony na sobotę, dnia 22 b. m.

Egzaminy na Politechnikę

Rektorat Politechniki Łódzkiej podaje do wiadomości, że wobec zgłoszenia się na pierwszy rok studiów znacznie większej ilości kandydatów, niż jest rozporządzalnych miejsc w Politechnice, odbędzie się pisemny egzamin konkursowy z matematyki i fizyki w następujących terminach:

dla kandydatów na Wydział Elektryczny — w dn. 2 i 3 października r. b.

dla kandydatów na Wydział Chemiczny — w dn. 4 i 5 października b. r.

dla kandydatów na Wydział Mechaniczny — w dn. 8 i 9 października b. r.

Karty wstępu na egzamin wydawane przez Sekretariat Politechniki zaczynając od dnia 20 września b. r. należy odebrać nie później niż w przeddzień egzaminu. Ostateczny termin zapisów na egzamin konkursowy, dla eksternistów, zdających maturę w drugiej połowie września br. upływa w dniu 27 września br.

Kronika sportowa

Posiedzenie Miejskiej Rady Sportowej

We wtorek 18 b. m. o godz. 17,30 w gabinecie wiceprezydenta miasta (Ratusz I piętro) odbędzie się posiedzenie Miejskiej Rady Sportowej. Członkowie Rady proszeni są o obowiązkowe przybycie ze względu na ważność spraw, które należy omówić.

Spotkanie Slavia (Ruda Śl.) — M. K. S. Lechia

W sobotę 15 b. m. na Stadionie Miejskim o godz. 17-ej Milicyjny Klub Sportowy, który przybrał nazwę „Lechia“, rozegra mecz ze znaną drużyną „Slavia“ z Rudy Śląskiej.

Polonia (Piekary) — W. K. S. Orzeł

Powyższe spotkanie rozegrane zostanie na Stadionie Miejskim w niedzielę 16 b. m. o godz. 16,30. Podczas ostatniej bytności w Częstochowie Polonia uzyskała z Victorią wynik remisowy 2 : 2.

Legion — G.K.S. (Radomsko) 6:4 (3:1)

G.K.S. pokazał niezły poziom kombinacyjny nie ustępując w polu Legionowi, wykazując natomiast mniejszą dyspozycję w sytuacjach podbramkowych. Mecz miał żywy przebieg wobec szybkich obustronnych ataków. Bramki dla Legionu strzelili Wojciechowski 2, Halkiewicz 2, Kopera i prawy łącznik (najładniejsza bramka dnia), dla gości zaś bracia Nicpan i prawoskrzydłowy. Sędziował b. sprawnie ob. Kościelniak.

Zatrute strzały

Pan Feliks Pyś na meczu

Ostatniej niedzieli wybrałem się na mecz piłki nożnej, czyli tak zwanego futbola. Chciałem wziąć bilet na trybunę, bo 2 godziny stać, jak ten głupi, to nogi sakramencko mogą rozboleć i odcisków można dostać. Ale jak się dowiedziałem, że bilet na trybunę kosztuje 60 złociaków, przeprosiłem bardzo pana kasjera i poprosiłem o stojące. Trudno, widocznie chociaż się pisze, że sport jest dla mas, to jednak nie dla nas, przeciętniaków, co do paskarstwa, ani szabru smykałki nie posiadają. Przyszedłem punktualnie, patrzę, a tu już pełno! Było chyba z piętnaście tysięcy narodu. Chciałem ulokować się bliżej, żeby coś za moich 15 złotych zobaczyć, bo akurat drużyny młodsze zaiwaniały, ale jakiś wysoki łysawy obywatel powiada:

— Czego się pan pcha? Sam pan jesteś, czy co?

— Bo ja chciałbym coś zobaczyć... — powiadam nieśmiało.

— Jak pan chciałeś coś zobaczyć, to trzeba było iść do kina! — i odepchnął mnie.

A ja jestem w ogólności mężczyzna niedużу. Twarzowy, ale nieduży — jak powiada moja narzeczona. A tu naraz młodziki skończyli mecz i starsi wbiegli na boisko.

I zaraz publiczność strasznie zaczęła krzyczeć i sędziego sobaczyć, że powinien kanarki doić, albo lody sprzedawać, a nie pętać się po boisku i krew psuć porządnym drużynom. A w pewnej chwili wszyscy zaczęli ryczeć: „Teraz strzeli!“.

A najwięcej jeden ryży krzyczał. Ja się bardzo zdenerwowałem i pytam: „Strzelił?“ — „Strzelił!“ — odpowiada ten ryży. „Więc siedzi??“ — zawołałem. „Jeszcze nie, ale chyba będzie siedział, bo go milicjant zabrał i taszczy do mamra!“.

Bardzo się zdziwiłem. „Dlaczego taszczy tego biednego gracza?“ — pytam — „Przecież jego prawo strzelić gola!“ — „Jakiego gola??“ — powiada ten ryży — „Poprostu jeden kibic strzelił w gębę kibica konkurencyjnej drużyny i stąd nieporozumienie towarzyskie z milicją!...“.

Postałem jeszcze kwadransik i poszedłem do domu. Szkoda gadać: jak kto jest niedużego wzrostu, nie powinien na mecze chodzić!

B. Brzeziński.

Pamięci bohaterów

Wśród setek tysięcy ofiar, jakie poniósł świat pracy w walce z przemocą germańską podczas okupacji, nie zabrakło drukarzy częstochowskich. Poza drukarzami, którzy w 1939 r. wyruszyli na front, a do tej pory nie wrócili, w roku 1940 zamordowany został przez żandarmów niemieckich pod Olsztynem ś p. St. Staliński za przynależność do nielegalnej organizacji politycznej. Za współpracę w prasie podziemnej rozstrzelani zostali 1940 r. na Pawiaku ś. p. T. Celejowski, St. Mączyński i L. Otto. Za niestosowanie się do przepisów drukarskich władzy okupacyjnej i sabotowanie zarządzeń gestapo zginęli w Oświęcimiu od tortur oprawców hitlerowskich 1943 r. ś. p. Wł. Tałajko i W. Jakubczyk.

Ku uczczeniu pamięci ofiar barbarzyństwa teutońskiego, staraniem Zw. Zaw. Drukarzy w Częstochowie, odprawione zostało nabożeństwo żałobne za spokój ich dusz w kościółku Panny Maryi w niedzielę, dnia 9 września b. r.

Podniosłą uroczystość uświetnili wykonaniem utworów religijnych na chórze ob. J. Rezler, Łuciuk, Gosfalski, Raczyński, Organowski i Fl. Belof.

Częstochowianki z obozu w Ravensbrück pod opieką Czerwonego Krzyża w Szwecji

Polski Czerwony Krzyż Oddział w Częstochowie otrzymał całkowity spis osób, b. więźniów z Ravensbrük, którzy zostali przez Szwedzki Czerwony Krzyż przewiezieni do Szwecji i są pod opieką tej instytucji. Wszelkich informacji w tej sprawie udziela biuro P. C. K. — Aleja Wolności Nr. 29.

Poniżej podaje się spis wymienionych osób, pochodzących z Częstochowy i powiatu:

1) Bąk Helena, 2) Biernacka Leokadia, 3) Błaszak Janina, 4) Borkowska Leokadia, żona lekarza, 5) Bram Bronisława, 6) Broniszewska Maria, 7) Busler Wirginia, 8) Dudek Heziawa? 9) Federman Rosa, 10) Frafermauet Ala, 11 Gajecka Zofia-Maria, 12) Gębno Helena, 13) Gębrowicz Józefa, 14) Górska Krystyna, 15) Hanaziak Maria, 16) Hatas Begnstonna, 17) Herter Zofia, 18) Jaros Daniel, 19) Jurczyk Władysława, 20) Kajwercka Józefa, 21) Kłosowska Regina Józefa, 22) Klusińska Zenobia, 23) Chojnacka Genowefa, 24) Kocik Zofia, 25) Kotas Helena, 26) Kołodziejczyk Helena, 27) Kolodziejczyk Marianna, 28) Kraisberg Maria, 29) Królikowska Maria, 30) Chtad Genowefa, 31) Kudła Anna, 32) Kuzior Domicela, 33) Opara Katarzyna, 34)Ociepa Honorata, 35) Otto Maria, 36) Pawlica Janina, 37) Pietras Stanisława, 38) Porado Anna, 39)Rosensohn Liva Rywera, 40) Walichnowska Janina, 41) Wasilewska Genowefa, 42, Watała Janina, 43) Watała Krystyna, 44) Wawrzak Janina, 45) Wawrzak Salomea, 46) Wdowicka Pelagia, 47) Wieczorek Janina, 48) Wieczorek Janina — Kuleje, 49. Wróbel Stanisława, 50) Wyrzykowska Mieczysława, 51) Sasine Zenobia, 52) Zaks Adela, 53) Zieliński Edmund, 54) Sikora Maria, 55) Służałek Salomea, 56) Sonenberg Anna, 57) Starzin Euzebia Sabina, 58) Stern Rena, 59) Strzelecka Karolina, 60) Szczuka Cecylia, 61) Szczycka Fajga, 62) Szyndler Wanota Maria, 63) Synoracka Antonina.

Częstochowianie przebywający w Obozie Polskim F. 33

W Obozie Polskim F. 33 w miejscowości Calbecht obok Salzgitter przebywają Korkusiński Jan, (zam. w Częst., ul. św. Barbary Nr. 42) oraz Zieliński Michał (zam. w Częst. ul. Srebrna Nr. 80). Wymienieni przesyłają serdeczne pozdrowienia dla swych rodzin w kraju oraz zawiadamiają, że żyją i że pragną, jak najrychlej wrócić do Polski. Wszelkich informacji bliższych o nich może udzielić dr. Warchaft R. K. U. miasto- Łódź. Komisja Poborowa — Piłsudskiego 58/29.

Kronika kielecka

Egzaminy w terminie jesiennym

Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego zawiadamia zainteresowanych, że w dniu 20 września o godz. 14 i pół w lokalu Państwowego Liceum i Gimnazjum w Kielcach rozpoczną się egzaminy dla eksternów (mała i duża matura) i dla tych uczniów Gimnazjum i Liceum, którzy odpadli w lipcu i sierpniu. Podanie wraz z załącznikami stosownie do przepisów należy złożyć w Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego w Kielcach, ulica Sienkiewicza Nr. 21, pok. 30, do dnia 18 września. (Z)

Z działalności Woj. Wydziału Wojskowego w Kielcach

Według informacji otrzymanych z Woj. Wydz. Wojskowego w miesiącu sierpniu z opieki, jaką roztoczył ten wydział nad rodzinami wojskowych i poległych, korzystało 10.879 rodzin, łącznie 23.077 osób. Na akcję tę rozdano ogólną sumę 10.620.000. Komitety Pomocy Rodzinom wojskowych działające w terenie mają pod swą opieką 400 rodzin wojskowych. Poza tym dowiadujemy się, że w związku z powrotem większej liczby wojskowych z zagranicy, Wydział organizuje planową opiekę nad powracającymi. Głównie stara się o zapewnienie przybyłym wyżywienia i zakwaterowania w czasie rejestracji i komisji weryfikacyjnej. (Z)

Co robi Miejski Komitet Opieki Społecznej w Kielcach

Miejski Komitet Opieki Społecznej w Kielcach od czasu swego powstania t. j. od marca do dnia dzisiejszego zorganizował wiele placówek społecznych, niosąc pomoc i opiekę najbardziej potrzebującym. Do najważniejszych należy punkt odżywczy na dworcu kolejowym, czynny bez przerwy przez całą dobę, który w ciągu ostatnich 4-ch miesięcy wydał około 85 tysięcy obiadów. Poza tym MKOS prowadzi schronisko dla wysiedlonych z Warszawy, których pozostało jeszcze 150 osób, w czym 50 dzieci. Reszta opuściła schronisko.

Następnie miejscowy Komitet Opieki Społecznej prowadzi na dużą skalę dożywianie dzieci szkół powszechnych i średnich, z którego korzysta około 3,700 dzieci i młodzieży. W czasie wakacji MKOS kielecki prowadzi liczne kolonie i półkolonie przy ul. Młynarskiej, Piotrkowskiej, na Baranówku i na Karczówce. Z półkolonii korzystało tego lata 450 dzieci szkół powszechnych i 100 dzieci przedszkoli. Również kolonie dla uczniów szkół średnich i obozy harcerskie zorganizowane w Podzamczu, w Bielanach i Kaczynie, były subsydiowane przez MKOS miejscowy. Młodzież tych kolonij brała żywy udział w akcji żniwnej. W ośmiu kuchniach MKOS-u dostaje obiady około 1500 osób dziennie. Należy zaznaczyć, że strona techniczna tych kuchni spoczywa w rękach „Caritasu", lecz koszta prowadzenia ich pokrywa MKOS. Wielkim sukcesem MKOS w Kielcach będzie niewątpliwie rychłe powstanie żłóbka i schroniska przy ul. Markowskiego 6. Placówka ta jest w stadium organizacji i sądząc z planów, które są w posiadaniu Zarządu MKOS, będzie to nowocześnie i na skalę europejską zakrojony dom sierot i ochronka dla biednych dzieci. Dotacje i niejednokrotnie przydziały żywnościowe Komitet Opieki Społecznej otrzymuje z Woj. Wydziału Opieki Społecznej„ który do spraw pomocy najbiedniejszym w naszym mieście podchodzi z wielkim zrozumieniem i serdecznością. (Z)

Odczyt dr. J. Słowika

W niedzielę, dnia 16 września b. r. o godz. 11 rano odbędzie się w sali teatru „Domu Kultury Robotniczej" w Kielcach odczyt Dr. Jerzego Słowika p. t. „Istota i podstawy materializmu historycznego w świetle nauki".

Plan odczytu.

Słowo wstępne.

Tezy: Materializm mechaniczny, Heraklit, Demokryt, Epikur, Sokrates, Lukrecjusz. Empiryzm: Fr. Bakon, Hobbes, Tomasz. Angielska filozofia oświecenia, sensualizm: Locke John. Francuska filozofia oświecenia, sensualizm materialistyczny Rewolucja francuska. Encyklopedyści, Pozytywizm biologiczny — ewolucyjny, darwinizm-Karol Darwin, Idealizm, dialektyka — Wilhelm Hegel Monizm-Steckel. Materializm niemiecki: Feuerbach. Marksizm, materializm historyczny i dialektyczny-Karol Marks. Materializm historyczny, wojna i pokój oraz zastosowanie do chwili obecnej.

Bilety wstępu w cenie 10 zł. do nabycia w kasie Teatru codziennie od godz. 11 do 13-ej i od 15-ej do 17-ej.

Dochód przeznacza się na zakup książek da Biblioteki Państwowej Szkoły Higienistek-Położnych w Kielcach.

BUDUJMY SZKOŁY!

SZKOŁA KUŹNIĄ MŁODYCH!

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Delegat obw. Kieleckiego A. K.

Ogłoszenie

Stosownie do zarządzenia Komendanta Obszaru Centralnego A. K. zarządzam z dniem 14 września 1945 r.

UJAWNIENIE SIĘ WSZYSTKICH CZŁONKÓW OKRĘGU KIELECKIEGO A. K.

Główna Komisja Likwidacyjna Okręgu Kieleckiego A. K. mieści się w Częstochowie w Zarządzie Miejskim przy ulicy Dąbrowskiego Nr. 7, II piętro pokój Nr. 219 – 220.

Godziny urzędowania od 9 do 16-tej.

Częstochowa, dnia 13 września 1945 r.

Delegat Okręgu Kieleckiego A. K. (-) Prawdzic ppłk.

Nr O. 5220/1/45.

Obwieszczenie

Prezydenta Miasta z dnia 12 września 1945 r. w sprawie akcji przesiedleńczej.

Podaję do wiadomości osób zamieszkałych w Częstochowie, które zamierzają wyjechać na Ziemie Zachodnie w celu osiedlenia się tam na stałe, że mogą otrzymać indywidualne bilety na przejazd koleją z Częstochowy do miejsca osiedlenia się dla siebie i swych rodzin w Inspektoracie Osadnictwa w Częstochowie tylko po przedstawieniu w tymże Inspektoracie dowodów wymeldowania siebie i swoich rodzin w Biurze Ewidencji i Kontroli Ruchu Ludności Zarządu Miejskiego w Częstochowie (ul. Dąbrowskiego Nr 7).

Częstochowa, dnia 12 września 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

Nr. 0. 5243/1/45.

KOMUNIKAT

Zarząd Miejski w Częstochowie podaje do wiadomości rolników w obrębie miasta Częstochowy, odstawiających kontyngent ziemniaczany, że nie należy dostarczać kartofli do bunkrów przy ulicy Kawiej Nr. 4, lecz do magazynów Spółdzielni Rolniczo - Handlowej „Rolnik" przy ulicy Fabrycznej Nr. 1/3.

Częstochowa, dnia 13 września 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

Nr. 0. 5244/1/45.

Komunikat

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego wzywa wszystkich posiadaczy krów, którzy dostarczyli do 1 lipca 1945 r. więcej niż 60 litrów mleka, do zgłoszenia się w Referacie Rolnym, pokój Nr. 223 (ul. Dąbrowskiego Nr. 7) po odbiór kart zapotrzebowania na otręby pszenne.

Karty zapotrzebowania należy pobrać w terminie do dnia 25 września 1945 roku.

Po upływie powyższego terminu karty zapotrzebowania nie będą wydawane.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

Oddział Drogowy P. K. P. w Częstochowie
ogłasza

Przetarg nieograniczony

1) na roboty związane z częściową odbudową spalonego budynku Magazynu Zasobów na st. Częstochowa Osobowa;
2) na roboty związane z uruchomieniem filtra wodnego dla wieży ciśnień na st. Częstochowa Towarowa.

Materiały do robót do punktu 1-go dostarczy przedsiębiorca, oprócz cementu i dachówki, które dostarczy P. K. P., do punktu 2-go całkowicie przedsiębiorca.

Otwarcie ofert odbędzie się w Oddziale Drogowym dnia 17 września rb. o godzinie 10 rano.

Wadium w wysokości, do punktu 1-go. zł 2057 i do punktu 2-go zł 927, należy wpłacić na oddzielnych dwóch kwitach przed przetargiem w Kasie Stacyjnej st. Częstochowa.

Kwity z Kasy należy załączyć do oferty.

Ślepe kosztorysy można otrzymać w Oddziale Drogowym w referacie Technicznym przy ul. Aleja Wolności Nr 21. O

247 **Naczelnik Oddziału Drogowego.**

Nr HZ. 1149/45.

Obwieszczenie

Podaje się do ogólnej wiadomości, że licencja ogierów dla powiatu Częstochowskiego odbędzie się dnia 18 września rb. w Częstochowie na Wieluńskim Rynku i dnia 19 września r. b. w Kłobucku godz. 9 rano.

Właściciele ogierów, ubiegający się o licencję winni uprzednio zaopatrzyć się w świadectwo zdrowia ogiera, wystawione przez lekarza weterynarii Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Częstochowie.

Częstochowa, dnia 10 września 1945 r.

Kier. Powiatowego Biura Rolnego (-) Inż. Potiatynek.

Zawiadomienie

Zarząd Cechu Szewców i Cholewkarzy w Częstochowie zawiadamia wszystkich członków Cechu, że w dniu 16 bm. o godzinie 10-ej rano w lokalu Cechu Fryzjerów przy Alei N. M. Panny 23 odbędzie się walne zebranie. Sprawy ważne. Obecność obowiązkowa.

Zarząd Cechu.

Uwaga dozorcy!

Zebranie nadzwyczajne dozorców domowych odbędzie się w niedzielę dnia 16-go b. m. o godz. 3-ej po poł. w sali Rady Związków Zawodowych Aleja Najśw. Maryi Panny Nr. 43.

Sprawy bardzo ważne, obecność konieczna, stawcie się licznie.

7904

ś. ✝ p.

Stanisław Kobyłecki

prezes Związku Ziemian pow. radomszczańskiego, długoletni prezes Banku Ziemiańskiego w Radomsku i Częstochowie, radca Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, urodzony 9.11.1879 r., po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 12 września 1945 roku.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Dąbrowskiego 12 do kościoła Najśw. Maryi Panny nastąpi w niedzielę, dnia 16 bm. o godz. 19-ej. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędą się w poniedziałek o godz. 10ej rano.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają pogrążeni w ciężkim smutku

żona, córki, nieobecny syn, zięciowie, wnuki i rodzina.

Serdeczne podziękowanie za oddanie ostatniej posługi najukochańszemu Mężowi mojemu.

ś. † p.

Mgr. Józefowi Rupprechtowi

składam wszystkim, którzy wzięli udział w smutnych tych obrzędach, a przede wszystkim Wielebnemu ks. prałatowi Wróblewskiemu, ks. proboszczowi Jastrzębskiemu, całemu Duchowieństwu, Sierocińcowi Księży Salezjanów, pp. Aptekarzom, p. Biskupskiemu, przyjaciołom, krewnym oraz znajomym

Stanisława Rupprecht.

7866

Zawiadomienie

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanego Męża mojego

ś. † p.

Henryka Lebelta

zmarłego w Warszawie

odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy w kościele Najśw. Maryi Panny dnia 17 września rb. tj. w poniedziałek, o godz. 8 rano, na które zapraszają życzliwych pamięci Zmarłego pozostali w głębokim żalu

żona i rodzina.

7714

W drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanego Syna i Brata

ś. † p.

Zygmunta Radosza

zostanie odprawiona Msza św. w kościele św. Zygmunta dnia 17 września b. r., na którą zapraszają krewnych i znajomych

rodzice i bracia.

7905

Dnia 17 września rb., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

Halinki Wolniakówny

odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy w kościele parafialnym św. Rodziny, o godzinie 9-ej rano, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i życzliwych nieutuleni w smutku

rodzice i siostry.

7832

W niedzielę, dnia 16 września rb., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

Jarosława Goebla

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy w Warszawie w kościele Zbawiciela o godz. 12.30 w południe oraz na Jasnej Górze w Bazylice przy ołtarzu Serca Pana Jezusa o godzinie 9 rano, o czym zawiadamiają

rodzina i narzeczona.

7861

W drugą rocznicę śmierci

ś. † p.

Ryszarda Wawrzyniaka

który zginął z rąk oprawców hitlerowskich

odprawiona zostanie Msza św. dnia 17 bm. w poniedziałek, w kościele św. Zygmunta o godz. 9-ej rano, na którą zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pozostała w nieutulonym żalu

rodzina.

7880

L. 06445

Redaktor naczelny: Z. Fabisiak. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Redaktor odpowiedzialny: Mgr. W. Nowicki.

Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249. Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.